

Ζάππειο, 7 Ιουλίου 2010

Ομιλία του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας Αντώνη Σαμαρά

Στην Παρουσίαση του Οικονομικού Σχεδίου της Ν.Δ.

«Στρατηγική Ελπίδας για την Έξοδο από την κρίση»

Κυρίες και κύριοι,

Η Νέα Δημοκρατία παίρνει σήμερα μια κορυφαία πολιτική πρωτοβουλία:

Παρουσιάζει το δικό της Σχέδιο για την έξοδο της Ελλάδας από την οικονομική κρίση.

--Όπως κάθε Σχέδιο, στηρίζεται σε επισημάνσεις, προτεραιότητες, συγκεκριμένες προτάσεις, άξονες κυβερνητικών δράσεων και δεσμεύσεις.

--Όπως κάθε Οικονομικό Σχέδιο στηρίζεται σε στοιχεία και τεκμηρίωση.

--Όπως κάθε ρεαλιστικό Σχέδιο, έχει ποσοτικά στοιχεία, δηλαδή οι εναλλακτικές προτάσεις είναι ποσοτικοποιημένες.

-- Κι όπως κάθε Πολιτικός Σχεδιασμός, υπάρχει και χρονικός ορίζοντας. Που αντιπαράθεται και συγκρίνεται με τον χρονικό ορίζοντα του υπάρχοντος κυβερνητικού σχεδιασμού, όπως απορρέει από το υφιστάμενο Πρόγραμμα Σταθερότητας και από το Μνημόνιο.

Ταυτόχρονα - και αναπόφευκτα - συνοψίζουμε και τις μέχρι τώρα θέσεις μας όπως διατυπώθηκαν από τον περασμένο Δεκέμβριο, στη συζήτηση για τον Προϋπολογισμό, μέχρι και σήμερα.

Θα δείξουμε, ότι οι θέσεις αυτές προσπαθούσαν να αποτρέψουν τα χειρότερα και ταυτόχρονα υπονοούσαν ένα εναλλακτικό δρόμο για έξοδο από την κρίση.

Θα δείξουμε, επίσης, ότι οι θέσεις που διατυπώσαμε ως τώρα, υπονοούσαν εξ αρχής έναν άλλο δρόμο, που τώρα τον παρουσιάζουμε με πιο ολοκληρωμένο τρόπο.

Δεν βαδίζαμε «βλέποντας και κάνοντας». Ξέραμε που οδηγούνται τα πράγματα και προσπαθούσαμε να αποφύγουμε τα χειρότερα.

Δεν βαδίζαμε το συνηθισμένο αντιπολιτευτικό δρόμο, στον οποίο «διέπρεψε» το ΠΑΣΟΚ: να λέμε «όχι σε όλα» και να πλειοδοτούμε σε «φιλολαϊκά μέτρα».

Όπως θα δείτε, από την πρώτη φορά που μίλησα ως εκλεγμένος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας μέχρι και σήμερα, οι προτάσεις της Νέας Δημοκρατίας στην ίδια κατεύθυνση οδηγούσαν.

Είτε «βάζαμε πλάτη» στα δύσκολα όταν η χώρα αγωνιζόταν να αποφύγει την πτώχευση, είτε λέγαμε το μεγάλο ΟΧΙ στο αδιέξοδο της ύφεσης όπου οδηγεί το Μνημόνιο, στην ίδια κατεύθυνση βαδίζαμε. Και την κατεύθυνση αυτή θα έχετε την ευκαιρία να δείτε και να την κρίνετε με αυτή την παρουσίαση.

Σήμερα θα δείξουμε ότι αυτή η κατεύθυνση αποτελεί εναλλακτική λύση για την Οικονομία.

Δεν είναι δρόμος χωρίς θυσίες. Είναι δρόμος με λιγότερες θυσίες που, όμως, πιάνουν τόπο. Θυσίες που μπορεί να τις αντέξει η Οικονομία και η Κοινωνία. Θυσίες που οδηγούν σύντομα σε Ανάπτυξη. Που είναι και ο μόνος υγιής τρόπος για να ξεπεράσουμε την κρίση.

Τώρα μπορούμε να εξηγήσουμε ότι απαραίτητη προϋπόθεση για να υπάρξει εναλλακτική λύση, είναι να βγούμε από τον αναγκαστικό μονόδρομο του Μνημονίου. Να απαλλαγούμε από τις δεσμεύσεις του. Ως τότε, θα τηρήσουμε τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η χώρα.

* Αλλά δεν θα μπορέσουμε να βγούμε από την κρίση, αν δεν μπούμε στο δρόμο της Ανάπτυξης.

* Και δεν θα μπορέσουμε να μπούμε στο δρόμο της Ανάπτυξης, αν δεν ανακτήσουμε τη χαμένη Ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής Οικονομίας.

* Και δεν θα μπορέσουμε να ανακτήσουμε την Ανταγωνιστικότητα της Οικονομίας μας, αν δεν προχωρήσουμε σε δραστικές αλλαγές, όπως η μείωση των φόρων σε όλες τις κατηγορίες, πράγμα που δεν μπορεί να συμβεί αυτή τη στιγμή γιατί το απαγορεύει το Μνημόνιο.

Στόχος μας, λοιπόν, να απαλλαγούμε από τις δεσμεύσεις του Μνημονίου, μian ώρα αρχύτερα.

Κι αξίζει εδώ να σας προϊδεάσω για δύο θεμελιώδεις θέσεις μας, οι οποίες θα τεκμηριωθούν πλήρως:

* Πρώτον, ότι η κατεύθυνση που έχει συμφωνήσει η χώρα σήμερα δεν μας βγάζει από το πρόβλημα, μας βυθίζει ακόμα πιο βαθιά μέσα από υπερχρέωση και βαθιά ύφεση.

* Και δεύτερον, ότι η κατεύθυνση την οποία προτείνει το δικό μας Σχέδιο, αντιμετωπίζει και το έλλειμμα και το χρέος και την ανάπτυξη. Μόνον η αντιμετώπιση και των τριών θα μας βγάλει από την κρίση.

Θα έχετε την ευκαιρία να δείτε και τη σύγκριση αυτού το Σχεδιασμού από την πλευρά μας, με τον υπάρχοντα σχεδιασμό του Μνημονίου.

Δηλαδή θα δείτε καθαρά τους δύο δρόμους. Και θα αντιληφθείτε ποιος από τους δύο δίνει λύση στο πρόβλημα της χώρας.

Εμπλουτίζουμε αυτή την παρουσίαση όχι απλώς με στοιχεία, αλλά και με οπτικό υλικό.

Έτσι, για πρώτη φορά γίνονται από κόμμα της Αντιπολίτευσης τρία πράγματα:

-- Κατάθεση ολοκληρωμένης πρότασης οικονομικού σχεδιασμού.

-- Ποσοτικοποιημένη στα βασικά στοιχεία της, αλλά και σε αρκετές λεπτομέρειές της, τόσο στις βασικές προτάσεις της, όσο και στην κριτική της, και

-- Οπτικοποιημένη, για να είναι πιο σαφής η συνολική εικόνα και η συνολική πορεία, ακόμα και για όσους δεν είναι σε θέση να παρακολουθήσουν τα τεχνικά επιχειρήματα στις λεπτομέρειές τους.

Μια τέτοια προσπάθεια, που όπως θα αντιληφθείτε δεν έχει προηγούμενο στην Ελλάδα, πρέπει να υπερπηδήσει δύο σημαντικά εμπόδια:

-- Πρώτον, αν είναι υπερβολικά τεχνική, θα γίνει δυσνόητη στο ευρύ κοινό. Κι αν δεν έχει επαρκή τεχνική θεμελίωση, δεν θα είναι πειστική.

Εμείς διαλέξαμε να συνθέσουμε την τεχνική επάρκεια με την εκλαΐκευση. Κι αυτό, ήταν σχεδόν το ίδιο δύσκολο με αυτή καθ' αυτή τη συγκρότηση της πρότασης...

-- Δεύτερον, αν είναι ποσοτικοποιημένη κινδυνεύει να γίνει πολύ παρακινδυνευμένη. Κάθε ποσοτική αναφορά σε οικονομικό σχεδιασμό, αφορά υποθέσεις για το μέλλον. Κι αυτό εμπεριέχει πάντα ρίσκο...

Από την άλλη πλευρά, χωρίς ποσοτικά στοιχεία θα κινδυνεύαμε να κατηγορηθούμε για

«γενικολογία». Κι αυτό θα μείωνε την πειστικότητα του Σχεδίου.

Επιλέξαμε, λοιπόν, να υιοθετήσουμε τις πιο μετριοπαθείς υποθέσεις εργασίας. Κι αυτό ισχύει κατά μείζονα λόγο στους ποσοτικούς υπολογισμούς μας για το μέλλον. Τόσο των δικών μας προτάσεων, όσο και εκείνων της Κυβέρνησης και του Μνημονίου.

Έτσι χρειάστηκε να ανατρέξουμε σε αρκετή βιβλιογραφία και να συγκρίνουμε ή να τροποποιήσουμε δικούς μας υπολογισμούς, ώστε να συμφωνούν με υπολογισμούς άλλων ερευνητών ή ερευνητικών κέντρων. Να μειώσουμε, δηλαδή, στο ελάχιστο κάθε περιθώριο αυθαιρεσίας.

Έτσι, όλα τα επιμέρους στοιχεία έχουν ελεγχθεί με περισσότερους από έναν τρόπους, και σε περισσότερες από μια κατευθύνσεις.

Μερικά από τα βασικά στοιχεία τεκμηρίωσης θα τα πούμε, αλλά τα περισσότερα θα τα πάρετε στο υλικό που σας δίνουμε.

Σήμερα θέλουμε να δείτε τη συνολική εικόνα στις βασικές της γραμμές.

Θα έχετε το χρόνο να μελετήσετε τις λεπτομέρειες, αν θέλετε.

Όπως θα διαπιστώσετε, έχει γίνει πολύ δουλειά από πολλούς συνεργάτες μας.

Όπως θα αντιληφθείτε, αυτό που σήμερα προτείνουμε διαπερνά σαν κόκκινη γραμμή όσα μέχρι σήμερα έχουμε πει - και σαν κριτική και σαν θετικές προτάσεις.

Όπως θα δείξω, αυτή η ενιαία κατεύθυνση οδηγεί και σε πραγματικό Σχέδιο διεξόδου από την κρίση.

Μ' άλλα λόγια, θα απαντήσω σε ένα εύλογο ερώτημα που είναι και το υπέρτατο ερώτημα ευθύνης:

-- Τι θα κάναμε εμείς σήμερα ως κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της κρίσης.

Κι από την απάντηση στο ερώτημα αυτό προκύπτει αν υπάρχει διαφορετικός δρόμος. Κι αν αυτός ο δρόμος είναι εφικτός.

(διαφάνεια 3 - Περιεχόμενα): Εδώ, λοιπόν, βλέπετε τα περιεχόμενα της παρουσίασης.

Και περνάμε στο πρώτο μέρος: «Η Περίοδος Διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ» (διαφάνεια 4 κι αμέσως διαφάνεια 5)

(διαφάνεια 5):

- Η Κυβέρνηση «φούσκωσε» το δημοσιονομικό έλλειμμα της χώρας για το 2009 στο 13,6%.
- Ματαίωσε «ώριμες» δημόσιες εισπράξεις του 2009, μετέφερε εισπράξεις του 2009 στο 2010, μετέθεσε πληρωμές του 2010 στο 2009.
- Το έλλειμμα διογκώθηκε το 4ο τρίμηνο, ενώ την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου έτρεχε με ετήσιο ρυθμό περί το 10% του ΑΕΠ.

Αυτό, βέβαια, θα ίσχυε, αν υλοποιούνταν τα μέτρα που είχαν εξαγγελθεί από τα τέλη Ιουνίου του 2009, που όμως ματαιώθηκαν από τη νέα κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ μόλις ανέλαβε.

Να σημειωθεί, εδώ, ότι στους υπολογισμούς της «δημοσιονομικής λογιστικής» ήμασταν ιδιαίτερα επιεικείς. Δεν λάβαμε υπ' όψιν το σύνολο των νέων δαπανών που εγγράφηκαν στην Προϋπολογισμό ή το σύνολο της κατάργησης προσδοκώμενων πόρων.

Ακόμα και με τις πιο μετριοπαθείς εκτιμήσεις, ωστόσο, η δημιουργική λογιστική της κυβέρνησης προκάλεσε μια τεχνητή αύξηση του ελλείμματος του 2009 κατά 3,7 μονάδες του ΑΕΠ (8,8 δισεκατομμύρια ευρώ)! Συνεπώς, το έλλειμμα στο τέλος του έτους θα είχε διαμορφωθεί στο 9,9%.

στην επόμενη διαφάνεια (6)

βλέπετε πως διατάσσονται όλες οι ευρωπαϊκές χώρες ανάλογα με το συνδυασμό ελλείμματος και χρέους. Στον οριζόντιο άξονα είναι το χρέος και στον κάθετο το έλλειμμα.

Βλέπετε που θα ήταν η Ελλάδα, αν δεν είχε γίνει αυτό το «τεχνητό φούσκωμα» του τελευταίου τριμήνου. Και το βελάκι δείχνει πως μετακινήθηκε προς τα πάνω και δεξιά, με τα στοιχεία που δημιούργησε η νέα κυβέρνηση, φουσκώνοντας το έλλειμμα και συμπαρασύροντας ελαφρά, κατά 3,5 επί πλέον μονάδες, και το χρέος.

Όσο μετακινείται μια χώρα προς τα πάνω και δεξιά του Πίνακα αυτού, τόσο επιδεινώνεται η θέση της κι είναι εύκολο να στοχοποιηθεί από τις διεθνείς αγορές.

Με άλλα λόγια το «φούσκωμα» του ελλείμματος (οριακά και του χρέους) έθεσε την

Ελλάδα σε «απόσταση βολής» για τους κερδοσκόπους.

Πράγμα που συνέβη λίγο αργότερα...

Στις επόμενες τρεις σελίδες συγκεφαλαιώνονται όλα τα απανωτά και συσσωρευμένα σφάλματα που μετέτρεψαν την κρίση χρέους και σε κρίση δανεισμού.

(Διαφάνεια 7)

Η κυβέρνηση:

- Παρουσίασε έλλειψη προετοιμασίας και σοβαρού επιχειρησιακού σχεδίου για την αντιμετώπιση της κρίσης.
- Υποτίμησε τις προειδοποιήσεις Ελλήνων και ξένων για την κατάσταση της Ελληνικής Οικονομίας.
- Αναφέρονταν απαξιωτικά για τη χώρα, το κύρος και την αξιοπιστία της, υπονομεύοντας τη δανειοληπτική της ικανότητα.
- Υπέπεσε σε αντιφάσεις και παλινωδίες, δείγμα έλλειψης πολιτικής αξιοπιστίας.
- Κατέθεσε προγραμματικές δηλώσεις που αντί για περικοπές περιείχαν παροχές, αφού η Κυβέρνηση έμενε ακόμα προσκολλημένη στο δόγμα «λεφτά υπάρχουν».
- Προχώρησε στην ψήφιση Προϋπολογισμού που ήταν κατώτερος των περιστάσεων.

(Διαφάνεια 8) Ακόμα,

- Καθυστέρησε στη στελέχωση του Κρατικού μηχανισμού και παρέλυσε τον εισπρακτικό μηχανισμό του Δημοσίου.

Για να έχετε μια εικόνα αυτής της παράλυσης:

- Η υστέρηση εσόδων ήταν 3,2% το πρώτο 9μηνο του 2009 (σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2008).
- Η υστέρηση εσόδων έφτασε το 13,3% το 4ο τρίμηνο του 2009 (σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008)!

- Συνεπώς, η υστέρηση των εσόδων το τελευταίο τρίμηνο του 2009 κάλυψε τα 2/3 της συνολικής υστέρησης του έτους (6,2% το 2009)...

Προσέξτε στο σημείο αυτό: κάθε χρόνο το τελευταίο τρίμηνο, πράγματι σημειώνεται μια λίγο μεγαλύτερη αύξηση του ελλείμματος απ' ό,τι τα προηγούμενα τρίμηνα. Αλλά τέτοια εκτίναξη δεν έχουμε ξαναδεί σε κανένα από τα προηγούμενα χρόνια.

(διαφάνεια 9) Ακόμα, η Κυβέρνηση:

- Κατέθεσε Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης, το οποίο δεν ήταν επαρκές για να καθησυχάσει τις αγορές.
- Έστειλε συνεχώς λανθασμένα και αντιφατικά μηνύματα στις αγορές, τις οποίες και δεν έμαθε ποτέ να «διαβάζει».

Μιλούσε για «Τιτανικό», για «απώλεια εθνικής κυριαρχίας», για δανεισμό από έξω-ευρωπαϊκές χώρες, και για προσφυγή στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, ενώ μετά έβγαίνε να δανειστεί με πολύ υψηλά επιτόκια.

(Διαφάνεια 10) Ακόμα:

- Άργησε να παραδεχθεί το μέγεθος του προβλήματος και να λάβει τα απαραίτητα μέτρα.

Το αναφέρει, άλλωστε, και ο Διοικητής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας:

– «Η Ελληνική Κυβέρνηση άργησε πάρα πολύ να αναγνωρίσει την έκταση του προβλήματος και να λάβει τα αναγκαία μέτρα» λέει ο κ. Τρισέ. Και συνεχίζει: «Εμείς, στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (Ε.Κ.Τ.), ήμασταν έντονοι και ξεκάθαροι στις προειδοποιήσεις μας ότι η Κυβέρνηση πρέπει να δράσει γρήγορα και αποφασιστικά. Σε μια πολύ απαιτητική εποχή, σε περιόδους έντονων εντάσεων, το να μπορείς να αποφασίζεις γρήγορα και αποφασιστικά είναι πολύ ουσιαστικό»

Αυτή η δήλωση Τρισέ έγινε στις 15 Μαΐου, 10 μέρες μετά την επίσημη προσφυγή της Ελλάδας στο Μηχανισμό Στήριξης.

(διαφάνεια 11) Ακόμα, η Κυβέρνηση

- Επέδειξε διεθνή πολυπραγμοσύνη και ανάλωσε πολύτιμο κεφάλαιο, χωρίς συγκεκριμένη στόχευση και ουσιαστικό αποτέλεσμα.

- Και προσπάθησε να εκβιάσει τους Ευρωπαίους εταίρους με την απειλή προσφυγής στο ΔΝΤ, απειλή που μετατράπηκε σε «μπούμεραγκ» για τη χώρα μας (ήταν τότε που η Καγκελάρια Μέρκελ βρήκε το πρόσχημα του ΔΝΤ).

Με δύο λόγια, το ΠΑΣΟΚ έχασε χρόνο, πολύ χρόνο, κι έκανε όλα τα πιθανά και απίθανα λάθη...

(διαφάνεια 12)

Δείτε τώρα, δύο διαγράμματα με τη διαχρονική απεικόνιση των spreads αριστερά και των ασφαλιστρών κινδύνου, των CDS, δεξιά.

Φαίνεται καθαρά πως όταν ανέλαβε η νέα Κυβέρνηση τα spreads βρίσκονταν μόλις στις 133 μονάδες βάσης. Ακόμα και στα τέλη Νοεμβρίου, όταν είχε ανακοινωθεί το διψήφιο έλλειμμα, τα spreads και πάλι δεν είχαν ξεπεράσει τις 180 μονάδες. Εκτοξεύθηκαν πολύ αργότερα, γύρω στα τέλη Ιανουαρίου του 2010, όταν οι αγορές έχασαν την εμπιστοσύνη τους.

Ανάλογη και σχεδόν παράλληλη είναι και η κίνηση των CDS.

Οι δύο αυτές απεικονίσεις δείχνουν πώς και γιατί οδηγηθήκαμε έξω από τις διεθνείς αγορές:

Τρία ήταν τα κυριότερα σφάλματα της Κυβέρνησης. Και ο συνδυασμός τους μετέτρεψε το πρόβλημα ελλείμματος σε κρίση δανεισμού:

-- Ότι η κυβέρνηση φούσκωσε το έλλειμμα του 2009.

-- Ότι στη συνέχεια για μήνες δεν έπαιρνε μέτρα που έσπευδαν να πάρουν όλες οι άλλες χώρες που είχαν παρόμοια προβλήματα.

-- Κι ότι έκανε μια σειρά από κινήσεις που απαξίωσαν τη χώρα και υπονόμειαν την εμπιστοσύνη στην Οικονομία της και στην κυβέρνηση της.

Κι έτσι τα spreads τέθηκαν εκτός ελέγχου μήνες μετά τη νέα διακυβέρνηση και την αποκάλυψη των στοιχείων.

Σε παρατήρηση του ΚΕΠΕ, που βλέπετε στο επάνω μέρος της διαφάνειας, διαπιστώνεται ότι η ανακοίνωση του ελλείμματος δεν επηρέασε την άνοδο των spreads.

Όπως δείχνουν και οι δύο Πίνακες, δεν ήταν μόνο τα στοιχεία για το έλλειμμα και το χρέος που τρόμαξαν τις αγορές.

Ήταν κυρίως, η απώλεια εμπιστοσύνης προς την Κυβέρνηση Παπανδρέου.

Και η αδράνειά της...

(Διαφάνεια 13) Τώρα περνάμε στο επόμενο κεφάλαιο: την Κριτική μας στο Μηχανισμό Στήριξης που ψήφισε η κυβέρνηση:

(Διαφάνεια 14) κι εδώ έχουμε πέντε υποκεφάλαια:

Ας τα δούμε, σύντομα, ένα προς ένα, ξεκινώντας από το Μέγεθος της δημοσιονομικής προσαρμογής που επιβάλλεται μέχρι το 2014:

(Διαφάνεια 15)

- Το σύνολο λοιπόν των μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής για την περίοδο 2010-2014 ανέρχεται στο ύψος του 19,7% του ΑΕΠ (χωρίς να υπολογισθούν τα πρόσθετα δημοσιονομικά έσοδα από το ασφαλιστικό νομοσχέδιο 3%-4%).

Στον Πίνακα βλέπετε την προσαρμογή που προκύπτει από τα μέτρα που πάρθηκαν διαδοχικά, από τις αρχές Ιανουαρίου μέχρι σήμερα (από κάτω ως το πορτοκαλί χρώμα) κι ύστερα βλέπουμε πως κλιμακώνονται για τα επόμενα χρόνια (το γκρί, το σκούρο γκρί, το μαύρο και το μπλέ)

- Έτσι υιοθετείται συνολικά μια δημοσιονομική προσαρμογή της τάξεως περίπου του 20% του ΑΕΠ, προκειμένου να μειωθεί το δημοσιονομικό έλλειμμα της χώρας μόνον κατά 11% του ΑΕΠ μέχρι το 2014!

Επί πλέον, η προσαρμογή είναι εμπροσθοβαρής: κατά 9,3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ μέσα στο 2010, για να επιτύχει μείωση του ελλείμματος κατά 5,5% του ΑΕΠ στη φετινή χρονιά.

Ομολογείται, λοιπόν, ευθέως ότι παίρνουμε μέτρα προσαρμογής διπλάσια απ' όσα χρειάζεται σε μονάδες ΑΕΠ, επειδή ακριβώς τα μισά θα τα απορροφήσει η ύφεση!

Οι μισές θυσίες θα πάνε χαμένες από πλευράς ελλείμματος!

Επί πλέον,

- Το μέγεθος της προσαρμογής είναι πρωτόγνωρο σε ένταση και έκταση στα παγκόσμια χρονικά:

Στην επόμενη διαφάνεια (16) δίνεται μια πολύ χρήσιμη συγκριτική εικόνα:

- Τα επιτυχημένα παραδείγματα δημοσιονομικής προσαρμογής διαφόρων χωρών έγιναν σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, ήταν μικρότερης έντασης, πραγματοποιήθηκαν σε περιόδους παγκόσμιας οικονομικής μεγέθυνσης και με δυνατότητα υποτίμησης των εγχώριων νομισμάτων τους.

Μ' άλλα λόγια μας ζητούν σήμερα πολύ περισσότερα απ' ό,τι από άλλες χώρες που έκαναν επιτυχείς προσαρμογές, σε πολύ μικρότερο χρόνο, υπό πολύ χειρότερες συνθήκες και χωρίς το βασικό όπλο της υποτίμησης!

Στη επόμενη Διαφάνεια (17)

-- Όπως φαίνεται από Μελέτες του ΔΝΤ, οι 31 πιο επιτυχημένες προσπάθειες δημοσιονομικής προσαρμογής τις τελευταίες 4 δεκαετίες πέτυχαν κατά μέσον όρο μείωση ελλείμματος 8,3 μονάδων του ΑΕΠ σε 7,2 χρόνια.

Μείωναν, δηλαδή, το έλλειμμα τους με ρυθμό 1,15% το χρόνο.

Η Ελλάδα καλείται να μειώσει 11 μονάδες σε 5 χρόνια. Με ρυθμό 2,2 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ ετησίως.

Δηλαδή διπλάσιο! Πράγμα που δεν έχει γίνει πουθενά στον κόσμο...

- Άλλωστε, ακόμα και η τελευταία Έκθεση της ίδιας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 21 Μαΐου, για τη δημοσιονομική προσαρμογή της Ελλάδας, επισημαίνει το ίδιο πράγμα:

– «Το μέγεθος της απαιτούμενης δημοσιονομικής προσαρμογής κατά την περίοδο 2010-2013 υπερβαίνει κατά πολύ την αναμενόμενη μείωση του ελλείμματος».

–

Υπενθυμίζω ότι το στοιχείο αυτό αποτέλεσε τον πυρήνα της ως σήμερα κριτικής μας - ότι δηλαδή γίνεται δυσανάλογα μεγάλη μείωση ΑΕΠ για να επιτύχουμε την απαραίτητη μείωση του ελλείμματος.

Στην επόμενη διαφάνεια (18) δύο λέξεις ακόμα για την εμπειρία άλλων χωρών:

Θα δείτε εδώ αναλυτικά ότι χώρες που επιχείρησαν απότομη προσαρμογή με παρόμοιο μείγμα προς αυτό που υιοθετήσαμε εμείς (είτε το έκαναν επισήμως στα πλαίσια της στήριξης από το ΔΝΤ, όπως η Λετονία η Ουγγαρία και η Ρουμανία) είτε το έκαναν αυτοβούλως (όπως η Ιρλανδία), είχαν απότομη ύφεση της τάξης του 7% τουλάχιστον. Σε κάποιες περιπτώσεις και πολύ μεγαλύτερη...

Συνεπώς η κριτική μας προς το εφαρμοζόμενο μείγμα δεν είναι «υποθετική». Στηρίζεται σε πλούσια εμπειρικά δεδομένα...

Ας δούμε, τώρα (διαφάνεια 19) τα αποτελέσματα των μέτρων μέχρι στιγμής. Ασφαλώς, κάποιος μπορεί να πει ότι «είναι πολύ νωρίς». Υπάρχουν όμως κάποιες ενδείξεις που δεν πρέπει να περάσουν απαρατήρητες:

- Η ανεργία διογκώνεται, και ανήλθε ήδη στο 11,7% το 1ο τρίμηνο του 2010, από 9,3% την αντίστοιχη περσινή περίοδο.
- Η ύφεση βαθιάνει, και εκτιμάται επίσημα τώρα, περί το 4% για το 2010, από 0,3% που ήταν η αρχική εκτίμηση τον Ιανουάριο και από 2% που ήταν η αναθεωρημένη εκτίμηση το Μάρτιο.

Κι ενώ στην Ελλάδα ή ύφεση βαθιάνει και η ανεργία ανεβαίνει, η παγκόσμια και η Ευρωπαϊκή οικονομία βρίσκονται σε φάση ανάκαμψης...

- Ο πληθωρισμός αυξάνεται, και εκτοξεύθηκε στο 5,3% το φετινό Μάιο, ο υψηλότερος στην Ευρώπη, 10 φορές υψηλότερος από πέρυσι!
- Η ψυχολογία της αγοράς παρέλυσε, η ανασφάλεια της κοινωνίας επιτάθηκε.

Στον Πίνακα βλέπετε την εξέλιξη του επίσημου δείκτη οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα

και στην Ευρώπη:

Είναι προφανές πια πότε πήρε η χώρα μας την κάτω βόλτα, από άποψη οικονομικού κλίματος: Τον Οκτώβριο του 2009. Με την εκλογή της νέας κυβέρνησης και μετά από τα αλλεπάλληλα σφάλματά της...

Βεβαίως, η κυβέρνηση διακηρύσσει ότι τα πράγματα πάνε καλά. Και μας προσφέρει ένα πρώτο θετικό απολογισμό πενταμήνου με τη διαβεβαίωση ότι «έχει ξεπεράσει το στόχο του ελλείμματος»

(Διαφάνεια 20):

Στις δύο τελευταίες στήλες βλέπετε αντίστοιχα τι αποτέλεσμα είχε η εκτέλεση του Προϋπολογισμού (στην προτελευταία στήλη) και ποιος στόχος μας επιβάλλεται από το Πρόγραμμα Σταθερότητας κι από το ΔΝΤ (στην τελευταία στήλη).

Αν δείτε αναλυτικά τον Πίνακα, η βελτίωση που ισχυρίζεται η κυβέρνηση στη μείωση του ελλείμματος είναι «εικονική»

Και αυτό διότι (μόνο ενδεικτικά):

-- ουσιαστικά σταμάτησε τις επιστροφές φόρων (δεύτερη γραμμή),

--έχει μειώσει δραματικά το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (τέταρτη γραμμή)

--προσέφυγε σε έκτακτη εισφορά των μεγάλων επιχειρήσεων (μη επαναλαμβανόμενο μέτρο), και

-- μείωσε τεχνητά του δεδουλευμένους τόκους.

Αν λάβουμε υπ' όψιν τους στόχους που θέτει το ίδιο το Πρόγραμμα Σταθερότητας, τότε η μείωση του ελλείμματος δεν είναι πάνω από το στόχο (όπως ισχυρίζεται η Κυβέρνηση), είναι πολύ πιο κάτω από το στόχο (το μπλε κουτάκι στην τελευταία γραμμή). Είναι ουσιαστικά κάτω από τα μισά της προγραμματισμένης μείωσης!

Στην επόμενη διαφάνεια (21) η πορεία εκτέλεσης του φετινού Προϋπολογισμού αναλύεται ακόμα περισσότερο. Και φαίνεται ότι η υστέρηση από το στόχο του ελλείμματος είναι ακόμα μεγαλύτερη. Ειδικά τα δύο τελευταία στοιχεία, που δεν είναι «εκτιμήσεις» αλλά η πραγματική πορεία των σχετικών μεγεθών το πρώτο πεντάμηνο: Δηλαδή οι

επιχορηγήσεις των Ασφαλιστικών Ταμείων και οι «αποδόσεις υπέρ τρίτων». Κι εδώ έχουμε ανησυχητική παρέκκλιση σε σύγκριση με τους στόχους.

Η επόμενη διαφάνεια (22) αναφέρεται στους κινδύνους αυτής της δημοσιονομικής προσαρμογής. Όπως αναδεικνύονται από το ίδιο το Μνημόνιο, την Έκθεση του ΔΝΤ, την τελευταία έκθεση του ECOFIN κι άλλες εκθέσεις αναλυτών και οίκων αξιολόγησης...

Όλοι επιμένουν και επανέρχονται σε διαπιστώσεις που είχαμε κάνει και εμείς: Για τον κίνδυνο βαθύτερης ύφεσης, μεγάλης ανεργίας, αρνητικής δυναμικής του χρέους και κοινωνικών αναστατώσεων.

Εμείς δεν είπαμε τίποτε παραπάνω (ίσως μάλιστα είπαμε και λιγότερα) από τους κινδύνους που επισημαίνουν οι πάντες.

Τις αντιρρήσεις για το μείγμα τις συμμαρρίζονται ακόμα και επίσημοι οργανισμοί.

Οι οποίοι, ασφαλώς, τις διατυπώνουν πολύ διακριτικά.

Αλλά χωρίς περιθώρια παρερμηνειών...

Τις ίδιες αντιρρήσεις (διαφάνεια 23) διατυπώνουν, πολύ πιο απερίφραστα, διεθνείς αναλυτές και Νομπελίστες Οικονομολόγοι πολύ μεγάλου κύρους.

Εδώ παρουσιάζουμε μικρά και απολύτως ενδεικτικά αποσπάσματα με αναφορές στην ελληνική περίπτωση και πολύ βαριές υπογραφές.

Στο φάκελο που σας δώσαμε έχουμε και τα πλήρη κείμενα.

Δείτε για παράδειγμα τι λέει ο Νομπελίστας Πολ Κρούγκμαν: «...»

Δείτε ακόμα τι λέει, ο επίσης Νομπελίστας Τζόζεφ Στίγκλιτς «...»

(διαφάνεια 24) Αλλά και διεθνούς φήμης αναλυτές και πανεπιστημιακοί:

Δείτε τι λέει ο Nouriel Roubini: «...»

Δείτε ακόμα τι λέει ο Neil Fergusson: «...»

(διαφάνεια 25) Αλλά και άλλοι έγκυροι αναλυτές...

Δείτε τι λέει ο Λάρι Έλιοτ: «...»

Δείτε ακόμα τι λέει ο Στηβ Χάνκε: «...»

Παρεμπιπτόντως, ο Στηβ Χάνκε είναι καθηγητής του Πανεπιστημίου Τζον Χόπκινς των ΗΠΑ κι είναι ο σύμβουλος που έπεισε τον Τούρκο Πρωθυπουργό Ερντογάν πως θα βγει από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Μάλιστα έχει δώσει και σχετική συνέντευξη που αναδημοσιεύτηκε στον Ελληνικό τύπο. Σας το λέω αυτό, διότι υπήρξαν κάποια δημοσιεύματα που αμφισβητούν ότι ο Ερντογάν επέλεξε γραμμή διαφυγής από το ΔΝΤ.

(διαφάνεια 26) κι άλλοι,

Δείτε για τι λέει ο Μπάρι Έιχενγκριν «...»

Δείτε ακόμα τι λέει ο Τζέρανλντ Έποστάιν «...»

(διαφάνεια 27) κι άλλοι,

Δείτε τι λέει ο Σάϊμον Τζόνσον «...»

Όλα αυτά είναι απολύτως ενδεικτικά, και από εφημερίδες όπως η New York Times, η Financial Times, η Le Monde, η Guardian, η Wall Street Journal.

Πολλά απ' αυτά αναδημοσιεύτηκαν και στον ελληνικό τύπο. Και γράφτηκαν και πολλά από Έλληνες αναλυτές, πανεπιστημιακούς, ανθρώπους της αγοράς.

Είμαι βέβαιος ότι τα έχετε δει. Αλλά εδώ σας δίνεται μια πιο συνολική εικόνα και τα έχετε και πιο συγκεντρωμένα...

Το συμπέρασμα είναι ότι οικονομολόγοι, έμπειροι αναλυτές, και μάλιστα από πολύ διαφορετικές σχολές σκέψης, είναι από επιφυλακτικοί ως απαισιόδοξοι για την επιτυχία του Προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής που εφαρμόζεται στην Ελλάδα.

Δεν υιοθετούμε τις περισσότερες από τις προτάσεις τους. Και προφανώς δεν δεχόμαστε οποιαδήποτε ιδέα για αναδιάρθρωση χρέους ή έξοδο από την Ευρωζώνη. Εμείς πιστεύουμε ότι η Ελλάδα μπορεί να αποφύγει τα χειρότερα. Αλλά δεν είναι τυχαίο ότι όλοι αυτοί οι επιφανείς άνθρωποι επισημαίνουν και υπογραμμίζουν με κάθε δυνατή έμφαση τη ματαιότητα μιας τέτοιας πολιτικής.

Τώρα λοιπόν περνάμε (διαφάνεια 28) στο επόμενο και πιο κρίσιμο κεφάλαιο:

Το ίδιο το Σχέδιο της Νέας Δημοκρατίας. Στην Κεντρική του ιδέα. Στον πυρήνα του....

Έχουμε πει ότι χρειάζεται άλλο μείγμα. Όχι περισσότερα μέτρα μείωσης του ελλείμματος...

Και τώρα θα εξηγήσουμε τι σημαίνει «άλλο μείγμα». Και γιατί αυτό θα βοηθήσει να πιάσουν τόπο οι θυσίες που γίνονται ήδη. Και να μη χρειαστούμε άλλες. Όστε να μην έχουμε ανάγκη τη στήριξη του Μηχανισμού. Όστε να απαλλαγούμε από τις δεσμεύσεις του Μνημονίου.

Σημειώνω ότι το Μνημόνιο είναι δεσμευτικό όσο χρειαζόμαστε την στήριξη. Αν δεν την χρειαζόμαστε πλέον, ή αν πάμε πολύ καλύτερα, είναι ευκολότερο να διαπραγματευτούμε είτε τη χαλάρωση των όρων, είτε τη διακοπή της στήριξης. Προσωρινή ή οριστική...

Φυσικά για όσα θα έχουμε ήδη δανειστεί δεν τίθεται θέμα. Θα σεβαστούμε απολύτως τους όρους που υπέγραψε η χώρα.

Το ζήτημα είναι αν μπορούμε, σε σχετικά σύντομο χρόνο, να μη το έχουμε ανάγκη και να απαλλαγούμε από τις δεσμεύσεις του.

Με το Σχέδιο που εμείς υιοθετούμε, μπορούμε!

Και το διάστημα που θα χρειαστεί είναι γύρω στα 2 χρόνια από την ώρα που θα αρχίσει να εφαρμόζεται το Πρόγραμμά μας.

Να σημειωθεί ότι το ίδιο το Μνημόνιο, αν και επισήμως εκτείνεται ως το 2014, στην πραγματικότητα πάει πολύ πιο πέρα.

Διότι όταν φτάσουμε το 2014 να έχουμε χρέος της τάξης του 150% του ΑΕΠ, θα είναι πολύ δύσκολο να βγούμε να δανειστούμε στις διεθνείς αγορές.

Και τότε ακόμα και με έλλειμμα κάτω από το 3% του ΑΕΠ, δεν θα είναι εύκολο να σταθούμε στα πόδια μας...

Αντίθετα, αν καταφέρουμε να βγούμε από το φαύλο κύκλο της ύφεσης και να μειώσουμε το χρέος όσο γίνεται πιο γρήγορα, τότε θα είναι ευκολότερο να βγούμε στις αγορές.

Και να μη χρειαζόμαστε τη χρηματοδοτική στήριξη του Μνημονίου.

Το ερώτημα, λοιπόν, είναι ποιο είναι το άλλο μείγμα.

Και πως μπορούμε να το εφαρμόσουμε...

Από εδώ και στο εξής, θα προσπαθήσω να σας εξηγήω σύντομα και προφορικά αυτά που μπορείτε να βρείτε με περισσότερες λεπτομέρειες στις διαφάνειες που σας έχουν μοιραστεί:

(διαφάνεια 29) Πριν απ' όλα να κάνουμε μια πολύ κρίσιμη και θεμελιώδη διευκρίνιση:

Υπό συνθήκες ύφεσης το συνολικό δημοσιονομικό έλλειμμα παύει να αποτελεί ασφαλή δείκτη των Δημόσιων Οικονομικών.

Επιβάλλεται να γίνει διάκριση μεταξύ διαρθρωτικού και κυκλικού ελλείμματος.

(διαφάνεια 30)

- Αυτό που ονομάζουμε «διαρθρωτικό» είναι το γνωστό έλλειμμα που οφείλεται στα διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας και ασκεί μόνιμη επίδραση στα δημοσιονομικά μας. Χαρακτηριστικά αίτια του διαρθρωτικού ελλείμματος: υπερδιογκωμένο δημόσιο, σπατάλες του κράτους, φοροδιαφυγή, γραφειοκρατία κλπ.

- Το «κυκλικό», όμως, έλλειμμα οφείλεται στον οικονομικό κύκλο και μπορεί να μηδενιστεί μόνο με την αντιμετώπισή του, δηλαδή με την εξουδετέρωση της ύφεσης.

Όταν έχουμε ύφεση το κυκλικό έλλειμμα μεγαλώνει, από υστέρηση εσόδων, διόγκωση επιδομάτων ανεργίας κλπ.

Όταν στεγνώνει η αγορά, πέφτουν οι τζίροι, πολλαπλασιάζονται τα λουκέτα, δηλαδή έχουμε βαθιά ύφεση, τότε πέφτουν και τα φορολογικά έσοδα του κράτους, και αυξάνονται τα επιδόματα ανεργίας. Έτσι τελικά αυξάνεται το έλλειμμα. Κι αυτό είναι το «κυκλικό έλλειμμα», που οφείλεται στην ύφεση.

- Αυτό σημαίνει ότι η οικονομική πολιτική έχει να επιτύχει δύο στόχους:

- το μηδενισμό ή τη μείωση του διαρθρωτικού ελλείμματος, και

- το μηδενισμό ή τη μείωση της ύφεσης προκειμένου να εκμηδενιστεί το κυκλικό έλλειμμα.

Κι αυτούς τους δύο στόχους πρέπει να τους επιτύχουμε με ένα μόνο εργαλείο, τη δημοσιονομική πολιτική.

Γιατί η ένταξή μας στην ευρωζώνη μας έχει, όπως ξέρουμε, στερήσει τη χρήση νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής.

Αυτή η διάκριση του ελλείμματος σε «κυκλικό» και διαρθρωτικό είναι κρίσιμη γιατί σημαίνει πρακτικά κάτι πολύ διαφορετικό απ' αυτό που γίνεται σήμερα.

- Όμως, για να μηδενίσουμε το διαρθρωτικό έλλειμμα απαιτούνται ασφαλώς τα συνήθη δημοσιονομικά μέτρα περιορισμού της σπατάλης, καταπολέμησης της φοροδιαφυγής κλπ.

- Ενώ, για να μηδενίσουμε το κυκλικό έλλειμμα πρέπει να αντιμετωπίσουμε την ύφεση. Εδώ δεν βοηθούν τα παραδοσιακά δημοσιονομικά μέτρα.

Αν θέλουμε να μειώσουμε το συνολικό έλλειμμα, ωστόσο, πρέπει να συνδυάσουμε μέτρα παραδοσιακά όπως αυτά που ήδη περιλαμβάνει το Μνημόνιο, με μέτρα καταπολέμησης της ύφεσης που τα ίδια αυτά μέτρα, δυστυχώς, προκαλούν.

Αλλιώς, από τη μια πλευρά μειώνουμε το διαρθρωτικό έλλειμμα κι από την άλλη - με την ύφεση που προκαλούμε - αυξάνουμε το κυκλικό έλλειμμα.

Κι έτσι το συνολικό έλλειμμα μειώνεται πολύ λιγότερο.

Κι αυτός είναι, τελικά ο λόγος που, για να επιτύχουμε μείωση συνολικού ελλείμματος

κατά 11 μονάδες, υποχρεωνόμαστε να κάνουμε δραστικές μειώσεις 20 μονάδων!

Εδώ λοιπόν, κατανοούμε τι θα πει διαφορετικό μείγμα πολιτικής και που διακρίνεται η πρότασή μας από εκείνη του ΠΑΣΟΚ:

Εμείς δεχόμαστε μέτρα σαν κι αυτά που λαμβάνονται ήδη, αλλά όχι τέτοιας έντασης. Και τα δεχόμαστε μόνον εφ' όσον συμπληρωθούν ταυτόχρονα με άλλου τύπου μέτρα που εξουδετερώνουν την ύφεση και τονώνουν την αγορά.

Θέλουμε να χτυπήσουμε ταυτόχρονα, με διαφορετικά «εργαλεία» και το διαθρωτικό και το κυκλικό έλλειμμα.

-- Το πρώτο με συσταλτική, περιοριστική, πολιτική.

-- Και το δεύτερο με μέτρα τόνωσης της αγοράς, δηλαδή ανάκαμψης, αλλά μηδενικού ή ελάχιστου δημοσιονομικού κόστους.

Χρειαζόμαστε, λοιπόν, άλλο συνδυασμό μέτρων. Άλλο «μείγμα».

Μπορούμε να τα ποσοτικοποιήσουμε όλα αυτά;

Ασφαλώς και μπορούμε...

(διαφάνεια 31) Εδώ βλέπουμε τον ποσοτικό διαχωρισμό των δύο ειδών ελλείμματος.

Από το 13,6% που ήταν το συνολικό έλλειμμα του 2009, αν αφαιρέσουμε το 3,7% της «δημιουργικής λογιστικής» του ΠΑΣΟΚ, το έλλειμμα πέφτει στο 9,9%.

Από αυτό το 9,9%, το 3,2% είναι κυκλικό έλλειμμα, ενώ το 6,7% είναι διαρθρωτικό.

Μ' άλλα λόγια το ένα τρίτο του ελλείμματος του 2009 οφείλεται στην ύφεση (στο «παραγωγικό κενό», όπως λένε τα οικονομετρικά μοντέλα),

ενώ τα δύο τρίτα του είναι το διαρθρωτικό έλλειμμα που, ως γνωστόν, και οφείλεται στο διογκωμένο δημόσιο, τη γραφειοκρατία, την εκτεταμένη φοροδιαφυγή, τις σπατάλες κλπ.

Σημειώστε ότι με διαφορετική μεθοδολογία, το ίδιο το ΚΕΠΕ καταλήγει στο ίδιο αποτέλεσμα για το κυκλικό έλλειμμα.

Αυτό το 6,7%, το διαρθρωτικό έλλειμμα, είναι το «θηρίο» που πρέπει να σκοτώσουμε.

Το κυκλικό θα μειωθεί με μέτρα συγκράτησης της ύφεσης. Με τελείως διαφορετικά μέτρα. Αλλιώς θα αυξάνεται όσο μειώνουμε το διαρθρωτικό.

Κι εδώ διαπιστώνουμε ότι η συνολική προσαρμογή 20 μονάδων είναι τριπλάσια αυτής που χρειάζεται για την εκμηδένιση του διαρθρωτικού ελλείμματος!

Με βάση τις διαχρονικές προβλέψεις του Μνημονίου, «σκοτώνουμε» πολύ περισσότερα από το «θηρίο» του διαρθρωτικού ελλείμματος.

Σκοτώνουμε κι ότι υπάρχει γύρω του «σε μεγάλη ακτίνα».

Σκοτώνουμε δηλαδή κάθε ικμάδα της ελληνικής οικονομίας.

(διαφάνεια 32) Το Σχέδιό μας προβλέπει κάτι εντελώς διαφορετικό: να συνδυάσουμε ορισμένες απ' αυτές τις περικοπές με αντισταθμιστικά μέτρα τόνωσης της Οικονομίας, ώστε να μειώσουμε την ύφεση, την ανεργία, άρα και το κυκλικό έλλειμμα.

Αυτό είναι το πρώτο σημαντικό σκέλος της στρατηγικής μας.

Όπως θα δείτε όταν μπούμε σε λεπτομέρειες, τα αντισταθμιστικά μέτρα που εισηγούμαστε έχουν μηδενικό ή ελάχιστο κόστος. Και επιτυγχάνουν ταχύτερη μείωση του ελλείμματος, χωρίς πρόσθετα μέτρα τα επόμενα χρόνια.

Για την ώρα κρατείστε αυτό το τελευταίο: Δεν χρειάζονται πρόσθετα μέτρα τα επόμενα χρόνια.

Αρκεί να εφαρμοστούν όσα ήδη πάρθηκαν - με κάποιες διορθώσεις, βεβαίως.

Τα μέτρα που ήδη λήφθηκαν με το Μνημόνιο εκτιμάται ότι θα μειώσουν το διαρθρωτικό έλλειμμα κατά 5,5% μέσα στο 2010 και επί πλέον 1,1% με την επέκτασή τους το 2011. Σύνολο 6,6% όσο σχεδόν το διαρθρωτικό μας έλλειμμα.

Φτάνουν!

Δεν χρειάζονται άλλα τέτοιου είδους δημοσιονομικά μέτρα περιοριστικής πολιτικής.

Με αυτά, ως τα τέλη του 2011 το διαρθρωτικό έλλειμμα θα έχει πλήρως εκμηδενιστεί.

Από την άλλη πλευρά, όμως, για να εκμηδενίσουμε το κυκλικό έλλειμμα (για να

μηδενίσουμε το «παραγωγικό κενό») χρειαζόμαστε αντισταθμιστικά μέτρα ύψους 7,2 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ.

Κι αυτά είναι που «λείπουν» σήμερα από το μείγμα.

Δεν χρειαζόμαστε παραπάνω μέτρα περιοριστικής πολιτικής, όπως προβλέπει το Μνημόνιο.

Χρειαζόμαστε κάτι εντελώς διαφορετικό: αντισταθμιστικά μέτρα για να εξουδετερώσουμε την ύφεση.

Μιλώ για ένα εντελώς διαφορετικό μείγμα.

Πώς όμως προκύπτει αυτό το 7,2% του ΑΕΠ σε αντισταθμιστικά μέτρα;

Αυτό θα δείξουμε αμέσως:

Στην επόμενη διαφάνεια (33) βλέπετε την κεντρική ιδέα κάποιων υπολογισμών μας με τις οποίες προκύπτει το μέγεθος αυτό των απαραίτητων αντισταθμιστικών μέτρων για να αλλάξουμε το μείγμα.

Δεν θα σας κουράσω με λεπτομέρειες. Δώστε μου μόνο ένα λεπτό να σας μιλήσω ως Οικονομολόγος: Η κεντρική ιδέα είναι ότι η σωρευτική ύφεση που υπολογίζουμε για τη διετία 2010-11, είναι της τάξης του 6,5% αν δεν ληφθούν αντισταθμιστικά μέτρα. Η αύξηση του δυνητικού ΑΕΠ τα δύο χρόνια φτάνει τις 4,3 μονάδες.

Οπότε το «παραγωγικό κενό» ισούται με το άθροισμα αυτών των δύο αριθμών, δηλαδή 10,8 ποσοστιαίες μονάδες. Αν λάβουμε υπ' όψιν ότι ο πολλαπλασιαστής των αντισταθμιστικών μέτρων έχει υπολογιστεί στο 1,5, τα μέτρα που χρειάζονται για να καλυφθεί το παραγωγικό κενό είναι $10,8/1,5$ δηλαδή 7,2% του ΑΕΠ.

Έτσι προκύπτει το 7,2%.

Αν επομένως, πάρουμε αντισταθμιστικά μέτρα ανάκαμψης τέτοιου ύψους, έχουμε εξουδετερώσει και το κυκλικό έλλειμμα. Πλήρως!

Και μέχρι το τέλος του 2011 θα έχουμε εκμηδενίσει

-- και το διαρθρωτικό έλλειμμα (με τα μέτρα που ήδη λήφθηκαν, όχι παραπάνω)

-- και το κυκλικό έλλειμμα (με τα αντισταθμιστικά που μόλις υπολογίσαμε).

Δηλαδή θα έχουμε μηδενίσει το σύνολο του ελλείμματος.

Σε δύο χρόνια, όχι σε τέσσερα. Χωρίς πρόσθετα περιοριστικά μέτρα.

Χωρίς δυσβάστακτη ύφεση. Χωρίς έκρηξη ανεργίας.

Και χωρίς να ξεφύγει το χρέος (στη διετία) πάνω από το 120%.

Κι από κει και ύστερα θα κυνηγήσουμε πρωτογενή πλεονάσματα για να μικρύνουμε το χρέος.

Όχι να το αφήσουμε να διογκώνεται για να φτάσει το 150% ως το 2014.

Η χρονική διάρκεια εφαρμογής ενός τέτοιου μείγματος δεν ξεπερνά τα δύο χρόνια. Κι έτσι, αν σήμερα άρχιζε να εφαρμόζεται, θα μπορούσαμε να βγούμε από τους όρους της στήριξης και του Μνημόνιου στα μέσα του 2012.

Μένει τώρα να δούμε ποσοτικοποιημένα ποια είναι αυτά τα αντισταθμιστικά μέτρα ανάκαμψης που θα εκμηδενίσουν το κυκλικό έλλειμμα:

(διαφάνεια 34)

Είναι αυτά που παλαιότερα ονομάσαμε «μέτρα ανάσες». Αλλά το σωστότερο είναι να τα λέμε αντισταθμιστικά, γιατί «εξουδετερώνουν» ή αντισταθμίζουν το υφεσιακό αποτέλεσμα της δημοσιονομικής προσαρμογής. Χωρίς να την επιβαρύνουν γιατί, όπως είπαμε πολλές φορές, έχουν μηδενικό ή ελάχιστο δημοσιονομικό κόστος.

Εδώ παρουσιάζουμε τα σπουδαιότερα, ιεραρχημένα και ποσοτικοποιημένα (στο διάγραμμα βλέπετε το ποσοστό του ΑΕΠ που πρωτογενώς ενισχύουν, χωρίς τις δευτερογενείς επιπτώσεις του πολλαπλασιαστή).

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι το αθροιστικό αποτέλεσμά τους φτάνει το 7,2% όσο περίπου το συνολικό μέγεθος των αντισταθμιστικών που χρειαζόμαστε.

Εδώ οφείλω μιαν εξήγηση:

* Ως οικονομολόγος, μπορώ να πω ότι τα παραπάνω αντισταθμιστικά μέτρα για την καταπολέμηση της ύφεσης επαρκούν σε γενικές γραμμές.

* Αλλά ως πολιτικός οφείλω να προσθέσω κι άλλα:

-- Πρώτον, διότι, όλα αυτά θα ήταν επαρκή αν εφαρμόζονταν ολοκληρωμένα και από τώρα. Ακριβέστερα από χθες! Αλλά η σημερινή κυβέρνηση δεν έχει στο μυαλό της την ανάγκη αντισταθμιστικών μέτρων...

-- Δεύτερον, ακόμα κι αν ήταν επαρκή, τα μέτρα αυτά έχουν κάποιες χρονικές υστερήσεις για να αποδώσουν. Και οι υστερήσεις μειώνουν την αποτελεσματικότητά τους μέσα σε δεδομένο χρόνο. Χώρια που έχουμε ήδη καθυστερήσει πολύ...

-- Τρίτον, διότι με την υπογραφή του Μνημονίου, η κυβέρνηση ανέλαβε την υποχρέωση για πρόσθετα περιοριστικά μέτρα, που εμείς υποστηρίζουμε ότι δεν χρειάζονται. Κι αν ληφθούν τέτοια πρόσθετα μέτρα, από τις αρχές του 2011 για παράδειγμα, θα προκαλέσουν πρόσθετη ύφεση, και θα απαιτήσουν πρόσθετα αντισταθμιστικά μέτρα ανάκαμψης, για να εξουδετερωθεί η επί πλέον ύφεση.

Για όλους αυτούς τους λόγους, και για να καλυφθούμε απ' όλες τις πλευρές, χρειάζονται ήδη από τώρα κι άλλα αντισταθμιστικά μέτρα. Πέρα από το 7,2% που έχουμε ήδη προτείνει και κοστολογήσει.

Τα πρόσθετα αυτά αντισταθμιστικά, πάντα μηδενικού ή ασήμαντου κόστους, οφείλουμε να τα προωθήσουμε από τώρα. Ακριβώς γιατί είναι πολύ πιθανό η ύφεση που μας περιμένει να είναι μεγαλύτερη.

Τέτοια πρόσθετα αντισταθμιστικά μέτρα ανάκαμψης παρουσιάζουμε στις επόμενες διαφάνειες:

Αναφέρω κάποια ενδεικτικά μόνο. Στο σύνολό τους μπορείτε να τα εξετάσετε αναλυτικά αργότερα:

(Διαφάνεια 35)

Διαρθρωτικού χαρακτήρα

* Ενοποίηση των εισπρακτικών μηχανισμών του κράτους (που συμπεριλαμβάνει ΔΟΥ, Ασφαλιστικά Ταμεία, Πολεοδομίες, Νομαρχίες) από φυσικά και νομικά πρόσωπα με μόνο

κριτήριο ΑΦΜ και ΑΜΚΑ.

* Συμψηφισμός οφειλών, από και προς το Δημόσιο, μέσω συστήματος Μηνιαίας Εκκαθάρισης οφειλών. Χωρίς αυτόματο μηχανισμό συμψηφισμού, δεν θα αποκτήσουμε ποτέ διεύρυνση της φορολογικής βάσης.

* Εσωτερικές μετατάξεις στο Δημόσιο, για την αξιοποίηση υφιστάμενου ανθρώπινου δυναμικού σε υπηρεσίες που υπάρχει ανάγκη, αφού δεν μπορούν να γίνουν προσλήψεις.

* Αναδιάρθρωση του ΟΣΕ (εφαρμογή του Προγράμματος Ολοκληρωμένης Μεταρρύθμισης της Νέας Δημοκρατίας). Ο Οργανισμός χρεώνει το Δημόσιο ήδη 2 εκατομμύρια την ημέρα. Δεν χωρούν άλλες καθυστερήσεις. Ούτε έχει νόημα η δημοσιονομική εξυγίανση της χώρας αν δεν κλείσει αυτή η πηγή αιμορραγίας. Το Σχέδιο είναι έτοιμο. Ας το πάρουν κι ας το εφαρμόσουν. Αύριο!

(Διαφάνεια 36) Πρόσθετα Αντισταθμιστικά μέτρα κλαδικού χαρακτήρα - Υγεία

και πάλι ενδεικτικά

* Προσωποποιημένη κοστολόγηση των Δημοσίων Νοσοκομείων ανά ασθενή, ώστε να υπάρξει προϋπόθεση διαφάνειας. Γιατί δεν θα μπορεί να εμφανίζεται ασθενής με 38 ορθοπεδικά επιθέματα, ή 14 by pass...

* Ηλεκτρονική συνταγογράφηση με παραχώρηση ανάθεσης του έργου (outsourcing), αντί για τις δαιδαλώδεις διαδικασίες του δημοσίου, που συνήθως αποτυγχάνουν.

(Διαφάνεια 37) Πρόσθετα Αντισταθμιστικά μέτρα κλαδικού χαρακτήρα -Ενέργεια

Ενδεικτικά μόνο και εδώ:

* Αποκατάσταση των μεγάλων επενδύσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και υδροηλεκτρικών που με τον πρόσφατο Νόμο αποκλείονται.

* Η διασύνδεση των νησιών αποτελεί υψίστη προτεραιότητα για τον εξορθολογισμό του ενεργειακού συστήματος, αλλά και το σχεδιασμό του ενεργειακού μείγματος. Αυτό συνδέεται και με το δίκτυο των ΑΠΕ, για τις οποίες οι σχετικές επενδύσεις αναβλήθηκαν ή ματαιώθηκαν, αλλά και με άλλες υποδομές όπως η διαχείριση του νερού, η αφαλάτωση κλπ. Εδώ χάθηκαν τους τελευταίους μήνες πολύ μεγάλες και «ώριμες» επενδύσεις.

(Διαφάνεια 38) Όλα αυτά τα αντισταθμιστικά μέτρα ανάκαμψης, έχουν στο σύνολό τους και μια πρόσθετη λειτουργία: υποκινούν «ενάρετους κύκλους», απάντηση στο φαύλο οικονομικό κύκλο της κυβέρνησης. Δηλαδή μιαν αυτοτροφοδοτούμενη δυναμική συνεργειών. Και φέρνουν πολλαπλά οφέλη στην Οικονομία, πολύ παραπάνω από ό,τι αν τα αθροίσουμε ξεχωριστά.

Αυτή η δυναμική των «ενάρετων κύκλων» δεν μπορεί εύκολα να αποτιμηθεί εκ των προτέρων. Όπου συνδυάστηκαν, όμως τέτοια μέτρα τόνωσης, υπήρξε πολύ σημαντική.

Πέρα από τα αντισταθμιστικά χρειαζόμαστε και Επανορθωτικά μέτρα

(διαφάνεια 39).

Δηλαδή διορθώσεις μεγάλων σφαλμάτων στις περικοπές που ήδη έγιναν. Και προκάλεσαν μεγάλες αδικίες, με ελάχιστο δημοσιονομικό όφελος.

Για παράδειγμα η αποκατάσταση των συντάξεων στους χαμηλοσυνταξιούχους. Αυτά μπορούν να αποκατασταθούν άμεσα - σε σημαντικό μέρος ή συνολικά.

Και είναι δέσμευσή μας να το κάνουμε!

Και για να μην έχουμε πρόβλημα με το Μνημόνιο, αφού ακόμα δεν θα έχουμε απαλλαγεί από τις δεσμεύσεις του, πρέπει να «κόψουμε» απ' αλλού.

Άρα όταν λέμε «επανορθωτικά μέτρα» περιλαμβάνουμε δύο υποκατηγορίες:

-- Μέτρα που επανορθώνουν μεγάλες αδικίες ή αστοχίες από τις περικοπές που ήδη έγιναν

-- Και περικοπές που εξουδετερώνουν το δημοσιονομικό αποτέλεσμα, ώστε να μη μεγαλώσει το έλλειμμα

Σε αυτή την κατηγορία, περιλαμβάνουμε κωδικούς του Προϋπολογισμού από τους οποίους προκύπτουν σημαντικές περικοπές. (μερικούς απ' αυτούς του κωδικούς που βλέπετε τους έχει προτείνει και η ίδια η ΑΔΕΔΥ). Υπάρχουν και πολλοί άλλοι.

Καθώς και το χτύπημα του λαθρεμπορίου στα καύσιμα. Που αποτελεί αληθινή πληγή απώλειας δημοσίων εσόδων.

Μέχρι τώρα είδαμε τι θα πει άλλο μείγμα:

Η κυβέρνηση εφαρμόζει μόνο περικοπές.

Εμείς, λοιπόν, προσθέτουμε:

* Αντισταθμιστικά μέτρα ανάκαμψης, για να εξουδετερώσουμε την ύφεση και το κυκλικό έλλειμμα που προκαλεί.

* Πρόσθετα αντισταθμιστικά, για να εξουδετερώσουμε χρονικές υστερήσεις και επί πλέον ύφεση που θα προκληθεί από τα επόμενα βήματα του Μνημόνιου.

* Επανορθωτικά μέτρα για να απαλείψουμε κάποιες σοβαρές κοινωνικές αδικίες που λειτουργούν διαλυτικά για την Κοινωνία και την Οικονομία. Καθώς και πρόσθετα μέτρα που συμψηφίζουν τις δημοσιονομικές απώλειες από τα επανορθωτικά μέτρα

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι μιλάμε για ένα πολύ διαφορετικό μείγμα: Ένα πολύ διαφορετικό «πακέτο». Που μειώνει ταχύτερα το έλλειμμα, αλλά απαλύνει αρκετά τους κοινωνικούς «σπασμούς».

Σε κάθε τέτοια πρόσθετη κατηγορία μέτρων είδαμε ορισμένους βασικούς άξονες, όπου χρειαζόταν κοστολογημένους.

Έτσι κι αλλιώς τη γενική ιδέα την έχετε πια: τι χρησιμεύει το καθένα και τι επιδιώκουμε από το καθένα.

Αλλά δεν τελειώνουμε εδώ...

Διότι όλο το μείγμα που έχουμε ως τώρα αφορά το έλλειμμα και την ταχύτερη και πιο αποτελεσματική αποκλιμάκωσή του.

Υπάρχει, όμως, και το πρόβλημα το χρέους.

Είναι η δυναμική ελλείμματος-χρέους που αποδυναμώνει την αξιοπιστία μιας χώρας.

Και είναι ο συνδυασμός ελλείμματος-χρέους που καθιστά τη θέση της επισφαλή στις αγορές.

Το Μνημόνιο μειώνει το έλλειμμα (με το λιγότερο αποτελεσματικό τρόπο), αλλά μεγαλώνει το χρέος.

Το 2014, σύμφωνα με το Μνημόνιο, προβλέπεται να έχουμε 149% χρέος (ή 139%, αν γίνει στο μεταξύ η αναθεώρηση του ΑΕΠ, που όλοι προβλέπουν για το 2012), έναντι 115% που είχαμε το 2009.

Ακόμα και με έλλειμμα λίγο κάτω από 3% μετά από τέσσερα χρόνια, όπως προβλέπει το Μνημόνιο, η μεγάλη διόγκωση του χρέους θα καθιστά δύσκολη ακόμα και τότε την επιστροφή μας στις αγορές!

Βέβαια, αν εφαρμοζόταν το δικό μας Σχέδιο εξ αρχής, ίσως δεν χρειαζόταν να κάνουμε τίποτε άλλο. Θεωρητικά από το 2012 θα αρχίζαμε να έχουμε πρωτογενή πλεονάσματα και να μειώνουμε το χρέος.

Αλλά το δικό μας Σχέδιο δεν εφαρμόζεται σήμερα και μέχρι να εφαρμοστεί μπορεί το χρέος να έχει ξεφύγει και η ύφεση να έχει διογκωθεί.

Οπότε χρειαζόμαστε και μια επί πλέον κατηγορία μέτρων: που αντιμετωπίζει απευθείας τη μείωση του χρέους.

Με αξιοποίηση, κυρίως, της δημόσιας περιουσίας, όχι μόνο με την παραγωγή πρωτογενών πλεονασμάτων.

Εδώ λοιπόν, μπαίνουμε στο κεφάλαιο «αξιοποίηση της δημόσιας ακίνητης περιουσίας» (διαφάνεια 40)

Κατ' αρχήν να εξηγήσουμε ότι αξιοποίηση δεν σημαίνει «εκποίηση».

Δεν σημαίνει «να πουλήσουμε ασημικά».

Δεν σημαίνει να «βγάλουμε στο σφυρί», μνημεία, ή χώρους που συνδέονται με την ιστορία μας ή με την εθνική μας ασφάλεια.

Τίποτε απ' όλα αυτά!

«Αξιοποιώ» σημαίνει δίνω αξία σε κάποιο περιουσιακό στοιχείο που ως τώρα παραμένει ανενεργό ή απαξιώνεται...

Σημαίνει να μετατρέψουμε ένα μέρος του δυνητικού μας πλούτου σε «Ενεργητικό».

-- Να πω κάποια παραδείγματα: Πριν δεκαπέντε χρόνια ένας ιδιώτης ξεκίνησε να αγοράζει γη. Σήμερα μόλις ολοκλήρωσε την πιο μεγάλη και σύγχρονη Τουριστική Επένδυση που έχει γίνει ποτέ στην Ελλάδα. Αναρωτιέστε πόσες τέτοιες επενδύσεις μπορούσαν να

είχαν δημιουργηθεί, αν δεν είχαν να παλέψουν το θηρίο της γραφειοκρατίας επιχειρηματίες όπως ο καπετάν Βασίλης Κωσταντακόπουλος;

Κι αν, αντί να αγοράζουν γη σταδιακά από εκατοντάδες μεμονωμένους ιδιοκτήτες, έχοντας απέναντι τους μια εχθρική γραφειοκρατία, το κράτος τους βοηθούσε σε σύμπραξη μαζί τους, να βρουν γη και να επενδύσουν;

Θα μπορούσαμε να έχουμε σήμερα με πολύ λιγότερο κόστος, όχι μία αλλά δεκάδες τέτοιες επενδύσεις! Κι αυτό θα ήταν όφελος και για το κράτος, και για την περιφερειακή ανάπτυξη και για την απασχόληση.

-- Δείτε ένα ακόμα παράδειγμα: Μόνο η ακίνητη περιουσία των Δημόσιων Νοσοκομείων και των εποπτευόμενων φορέων της Πρόνοιας, φτάνει τα 2490 ακίνητα! Αν αφαιρέσουμε τα επιχειρησιακά, αυτά που απομένουν προς αξιοποίηση, αυτά δηλαδή που δεν τα εκμεταλλεύεται επαρκώς ή δεν τα εκμεταλλεύεται καθόλου το Δημόσιο, είναι 2058 ακίνητα. Από αυτά το 24% αντιστοιχεί σε αγροτεμάχια, το 14% αντιστοιχεί σε οικόπεδα, το 13% σε κτίρια, το 25% σε επαγγελματική στέγη, το 23% σε κατοικίες ή διαμερίσματα και τα υπόλοιπα σε αποθήκες.

Η αντικειμενική αξία των εμπορεύσιμων από αυτά ακινήτων, υπολογίζεται στα 10 δισεκατομμύρια ευρώ...

Κι αυτή τη στιγμή δεν αποδίδουν τίποτε!

Αξίζει να σημειωθεί ότι στη Βούλα υπάρχει το Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Παίδων. Από έκταση 225 στρεμμάτων που βρίσκονται στην κυριότητά του, μόνο τα 50 στρέμματα χρησιμοποιούνται για τις λειτουργικές του ανάγκες. Τα υπόλοιπα παραμένουν ανεκμετάλλευτα. Ήταν κάποτε όραμα του αείμνηστου Κωνσταντίνου Καραμανλή να αξιοποιηθεί ένα μέρος τουλάχιστον αυτής της μοναδικής έκτασης. Δεν έγινε ποτέ...

-- Τρίτο παράδειγμα, η τεράστια ακίνητη περιουσία των υπουργείων και των Δημοσίων Οργανισμών. Πολλές φορές κι αυτή τελείως ανεκμετάλλευτη. Κι έχω ίδια πείρα από το υπουργείο Πολιτισμού.

-- Και μια που μίλησα για υπουργεία, να σας θυμίσω ότι ενώ κάθε υπουργείο δεν κάνει τίποτε για την περιουσία του, διατηρεί πλήρεις τεχνικές υπηρεσίες! Όταν θα έπρεπε όλα να υπάγονται σε ενιαία Γενικά Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας, που θα μπορεί να προωθεί νομοθετικές πρωτοβουλίες για όλα τα ακίνητα.

Και για του λόγου το αληθές, το Οικονομικών έχει την ΚΕΔ, το Υγείας τη ΔΕΠΑΝΟΜ, το Δικαιοσύνης τη ΘΕΜΙΣ, το Χωροταξίας τη ΔΕΠΟΣ, το Εργασίας την ΟΕΚ, το Τουρισμού την «Τουριστικά Ακίνητα», το Πολιτισμού την «Ολυμπιακά Ακίνητα», το Άμυνας την Γ. Δ/ση Έργων, όπως και το Εξωτερικών.

Με τέτοιο απίστευτο κατακερματισμό, πώς να μη χαθεί κάθε έλεγχος;

-- Κι ένα ακόμα παράδειγμα, η ακίνητη περιουσία του ΟΣΕ. Του πιο ζημιογόνου δημόσιου Οργανισμού στην Ευρώπη, που όμως έχει στην κυριότητά του αγροτεμάχια και κτίρια εμπορικής αξίας περίπου 4,6 δισεκατομμυρίων ευρώ, χωρίς τα πάγια της σιδηροδρομικής υποδομής που ανέρχονται σε 7,5 δισεκατομμύρια ευρώ! Κι αυτά όλα δεν αποδίδουν τίποτε. Παράγουν μόνο ζημίες...

Τα παραδείγματα μεγάλης ακίνητης περιουσίας που παραμένει ανενεργή κατακερματισμένη σε διάφορους φορείς είναι πάμπολλα.

Πέρα απ' αυτά υπάρχει ασφαλώς και η ΚΕΔ, η Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου, που έχει στον έλεγχό της ακίνητα συνολικής αντικειμενικής αξίας που εκτιμάται στα 272 δισεκατομμύρια ευρώ!

Χώρια τα κληροδοτήματα Νομικών Προσώπων του Δημοσίου.

Κι απ' όλα αυτά το Δημόσιο δεν εισπράττει ουσιαστικά τίποτε!

Είμαστε κυριολεκτικά μια πάμπλουτη χώρα.

Που όμως είναι υπερχρεωμένη και λυγίζει κάτω από το βάρος εξυπηρέτησης του χρέους της.

Αυτή είναι μια παράδοξη κατάσταση. Είναι και παράλογη. Κι ακόμα πιο παράλογο είναι το γεγονός ότι, ενώ λαμβάνουμε πολύ σκληρά μέτρα για να αντιμετωπίσουμε τα ελλείμματα και το χρέος, δεν τολμάμε να αξιοποιήσουμε την ανενεργή περιουσία μας.

Αυτό δεν μπορεί να συνεχίζεται.

Αν δώσουμε για εκμετάλλευση ένα μικρό μέρος όλων αυτών των ακινήτων, με μορφή μακροχρόνιας μίσθωσης, leasing ή ΣΔΙΤ, μπορούμε να φτάσουμε σε έσοδα μέχρι και 5 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως. Δηλαδή ένα μεγάλο μέρος από τους τόκους, που φέτος έφτασαν τα 13 δισεκατομμύρια ευρώ. Και χωρίς το δημόσιο να χάσει την κυριότητα των ακινήτων του.

Κι ένα πολύ μικρότερο ακόμα ποσοστό, πραγματικά ελάχιστο, ακινήτων μπορεί να αξιοποιηθεί εμπορικά και να αποφέρει τη ρευστότητα που χρειαζόμαστε για να μειώσουμε το χρέος και να βγούμε από το φαύλο κύκλο.

Και από τις δεσμεύσεις του Μνημόνιου.

Κι εδώ μιλάμε για εκτάσεις που σήμερα δεν έχουν χρήση, δεν έχουν αξία, είναι πέρα για πέρα αδρανείς...

Φτάνει να μην πάμε να «πουλήσουμε οικοπεδάκια». Αλλά να χρησιμοποιήσουμε τις

σύγχρονες μεθόδους του real estate development. Που διασφαλίζουν έλεγχο και τήρηση κανόνων, ώστε να αποφύγουμε στρεβλές μορφές οικιστικής ανάπτυξης, όπως εκείνη που γέμισε τσιμέντο τις ακτές της Ισπανίας. Και που είναι απολύτως προς αποφυγήν...

* Ένας άλλος τρόπος αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας περιλαμβάνει την τουριστική κατοικία για αγοραστές υψηλής εισοδηματικής στάθμης. Πρόκειται για επένδυση που αφορά κατασκευές με υψηλές προδιαγραφές και δεν αποτελεί ανταγωνιστική δραστηριότητα για τις ξενοδοχειακές μονάδες.

Η ζήτηση για τέτοιου είδους κατοικία είναι μεγάλη και ανερχόμενη διεθνώς. Μόνο που ως τώρα κατευθύνεται στην Τουρκία, τη Βουλγαρία, την Ισπανία, την Πορτογαλία και την Κροατία. Ενώ η Ελλάδα πλεονεκτεί καθαρά έναντι όλων αυτών των χωρών.

* Τέλος, ιδιαίτερη σημασία και υψηλές αποδόσεις μπορεί να έχει η αξιοποίηση των λιμανιών και των αεροδρομίων που εκτός από πηγή δημοσίων εσόδων θα αποτελέσουν και μοχλό περιφερειακής ανάπτυξης.

Το ίδιο ισχύει και για τις μαρίνες, χωρίς τις οποίες είναι δύσκολο να αναπτυχθεί ο αρχιπελαγικός τουρισμός.

Όλα αυτά είναι έργα συμβάσεων παραχώρησης και ΣΔΙΤ και αποτελούν μορφές επικερδούς αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας μας χωρίς να χάνεται η κυριότητα.

Επί πλέον, χρειάζεται καλύτερος σχεδιασμός και σαφές χρονοδιάγραμμα για την προώθηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος αποκρατικοποιήσεων, πράγμα που αποτελεί σημαντική έλλειψη των μέχρι τώρα κυβερνητικών μέτρων και το επισημαίνει με τα πιο μελανά χρώματα το ίδιο το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο...

Είναι λάθος που το ΠΑΣΟΚ δεν προχώρησε τις διαδικασίες που ξεκινήσει η ΝΔ για τις αποκρατικοποιήσεις.

Υπολογίζεται ότι ένα σύνολο 50 δισεκατομμυρίων μπορεί να βρεθεί τα επόμενα δύο χρόνια από εμπορική αξιοποίηση μικρού μέρους της ακίνητης περιουσίας και την τολμηρή προώθηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος αποκρατικοποιήσεων.

Κι αυτά τα ρευστά κεφάλαια μπορούν να τα εξασφαλίσουν άμεσα σύγχρονες μορφές προχρηματοδότησης, το λεγόμενο bridge financing.

Αυτό θα επιφέρει σημαντική μείωση του δημοσίου χρέους, αλλά και απαλλαγή από την ανάγκη «ενέσεων ρευστότητας», που σήμερα μας προσφέρει μόνον ο Μηχανισμός Στήριξης.

Έτσι θα καλύψουμε τις δανειακές ανάγκες των αμέσως επομένων ετών και θα έχουμε καθαρή μείωση χρέους τουλάχιστον κατά 10% (30 δισεκατομμύρια).

Κι αντί θα περιμένουμε να βρεθούμε, μετά από αιματηρές θυσίες, με 140-150% χρέος προς ΑΕΠ μετά από τέσσερα χρόνια (όπως προβλέπει σήμερα το Μνημόνιο), θα βρεθούμε με 110% μετά από δύο χρόνια, ταυτόχρονα με μηδενικό ή ελάχιστο έλλειμμα και με ανάπτυξη.

Τέλος χρειάζεται και μια ακόμα κατηγορία μέτρων που βελτιώνει το ψυχολογικό κλίμα και υποκινεί ανάπτυξη.

-- Μερικά απ' αυτά είναι άμεσης εφαρμογής, αν και τα ταμειακά αποτελέσματά τους δεν θα γίνουν αισθητά άμεσα. Αλλά οι θετικές επιπτώσεις τους στην ψυχολογία των αγορών θα φανούν πιο γρήγορα.

Και μας ενδιαφέρει ιδιαίτερα η ψυχολογία της αγοράς. Ακόμα κι αν τα ταμειακά αποτελέσματα αργήσουν.

(διαφάνεια 41)

* Το σημαντικότερο από τα άμεσα αναπτυξιακά μέτρα, είναι η εξόφληση των οφειλών του Δημοσίου προς κατασκευαστές, προμηθευτές νοσοκομείων, οι επιστροφές φόρων προς τις επιχειρήσεις, ιδίως τις εξαγωγικές, καθώς και οι επιχορηγήσεις του αναπτυξιακού νόμου. Αυτό θα δώσει μια τεράστια ανάσα ρευστότητας στην αγορά. Και θα αρχίσει να αποκαθιστά την αξιοπιστία του κράτους.

Η εξόφληση των χρεών μπορεί να γίνει με τη διάθεση κρατικών ομολόγων, τα οποία θα προεξοφληθούν από τις χρηματοδοτούσες τράπεζες και στη συνέχεια θα αναχρηματοδοτηθούν από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

* Η άμεση προώθηση και ψήφιση ενός Επενδυτικού Νόμου με ισχυρά φορολογικά κίνητρα. Φτάνει να μη μοιράζει επιδοτήσεις αδιακρίτως, προς κάθε κατεύθυνση, αλλά να δίνει έμφαση στα πραγματικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της Ελλάδας. Και καλύτερα τα σταθερά φορολογικά κίνητρα, παρά οι επιδοτήσεις.

* Η άμεση καταπολέμηση του παραεμπορίου που σκοτώνει το Εμπόριο. Χρειάζεται αληθινός «Πόλεμος» κατά της μάστιγας αυτής, που έχει λάβει πρωτοφανείς διαστάσεις.

-- Υπάρχουν ακόμα και μέτρα που απελευθερώνουν τη δυναμική της ανάπτυξης, αλλά το Μνημόνιο δεν μας τα επιτρέπει άμεσα. Τέτοια είναι η μείωση των φόρων, όλων των κατηγοριών. Με πρώτους τους έμμεσους, ΦΠΑ και καύσιμα. Αλλά και τους φόρους εισοδήματος (διαφάνεια 42).

* Μπορούμε να χτυπήσουμε τη φοροδιαφυγή, μόνον αν μειώσουμε τους συντελεστές.

Όταν αυξάνουμε τους συντελεστές, ενισχύουμε το κίνητρο για φοροδιαφυγή.

Αλλά η μείωση των φορολογικών συντελεστών προϋποθέτει απαλλαγή από το Μνημόνιο.

Δεν είναι δυνατό η Ελλάδα να μπει σε τροχιά διατηρήσιμης ανάπτυξης όταν οι φορολογικοί της συντελεστές είναι υπερδιπλάσιοι όσων ισχύουν στις γειτονικές χώρες.

Ασφαλώς η φορολογία δεν είναι η μόνη «ανάσχεση» της Ανάπτυξης και της Ανταγωνιστικότητας. Αλλά χωρίς μείωση της φορολογίας και αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος, όλες οι άλλες προσπάθειες θα έχουν περιορισμένα μόνο αποτελέσματα.

Χρειαζόμαστε να βγούμε από την κρίση με Ανάπτυξη.

Και κινδυνεύει να μας συμβεί το αντίθετο: η φορολογική επιβάρυνση να μας βουλιάξει πιο βαθιά στην κρίση. Και να επιδεινώσει τη φοροδιαφυγή.

* Κλαδικές επενδύσεις εκεί που υπάρχουν συγκριτικά πλεονεκτήματα. Στον Τουρισμό, στη Ναυτιλία, αλλά και στη Μεταποίηση, σε προϊόντα όπου η Ελλάδα μπορεί να επιτύχει καθετοποίηση και αξιόλογες εξαγωγικές επιδόσεις. Τέτοιες επενδύσεις, ασφαλώς, μπορούν να γίνουν από τώρα, αλλά η συγκροτημένη κλαδική στρατηγική και η εξωστρέφεια προϋποθέτουν άνεση κινήσεων και βαθμούς ελευθερίας που η Ελλάδα σήμερα δεν διαθέτει, λόγω των περιορισμών που της θέτει το Μνημόνιο.

Ειδικά για τις μεγάλες Επενδύσεις προτείνουμε να υπάγονται απευθείας στο Γραφείο του Πρωθυπουργού. Ενώ ασφαλώς, ο Πρωθυπουργός θα πρέπει να έχει την ιδιαίτερη εποπτεία των νέων υπουργείων Τουρισμού και Ναυτιλίας που σήμερα έχει καταργήσει το ΠΑΣΟΚ.

Υπάρχει, λοιπόν, μια επί πλέον κατηγορία μέτρων αναπτυξιακών, που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα, επιταχύνουν την Ανάπτυξη, έχουν απόδοση αργότερα, αλλά

βελτιώνουν το κλίμα από τώρα.

-- Άμεσα μπορούν να ληφθούν όσα μέτρα δεν προσκρούουν στο Μνημόνιο.

-- Και να προαναγγελθούν όσα θα ληφθούν μετά την απαλλαγή από το Μνημόνιο.

Φτάνουμε, λοιπόν, στο σημείο όπου ανακεφαλαιώνεται ο Σχεδιασμός μας.

Η για να το πω διαφορετικά, φτάνω στο σημείο να σας απαντήσω στο ερώτημα που ανέφερα αρχικά.

Τι θα κάνατε σήμερα, αν ήσασταν στην Κυβέρνηση (διαφάνεια 43):

* Από τώρα - άμεσα - αντισταθμιστικά μέτρα για να καταπολεμηθεί η ύφεση και το κυκλικό έλλειμμα (διαφάνεια 34)

* Από τώρα - άμεσα - πρόσθετα αντισταθμιστικά (διαφάνειες 35-37)

* Από τώρα - άμεσα - επανορθωτικά μέτρα (διαφάνεια 39)

* Από τώρα - άμεσα - αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας (διαφάνεια 40).

* Από τώρα - άμεσα - αναπτυξιακά μέτρα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και βελτίωσης της ψυχολογίας (διαφάνεια 41).

Όλα αυτά μπορούν να ολοκληρωθούν σε ένα διάστημα δύο ετών περίπου.

Μόλις και εφ' όσον καταφέρουμε να μειώσουμε το έλλειμμα και το χρέος ταχύτερα, ή βρεθούμε με σημαντική ρευστότητα, θα μπορέσουμε να προχωρήσουμε με σοβαρότητα και συνέπεια στο επόμενο βήμα: στην επανεξέταση των όρων του Μνημονίου και την πιθανή αποδέσμευση απ' αυτό.

*Μετά την αποδέσμευση από το Μνημόνιο, άμεση εφαρμογή αναπτυξιακών μέτρων ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας (διαφάνεια 42)

κυρίως δύο ειδών:

-- δραστικής μείωσης των φόρων

-- κλαδικές αναπτυξιακές πολιτικές σε τομείς που η χώρα έχει στρατηγικά πλεονεκτήματα.

Αλλά γι' αυτά τα δύο τελευταία - μ' άλλα λόγια για το Αναπτυξιακό όραμα - θα μιλήσουμε και μετά από δύο μήνες στη ΔΕΘ.

Τώρα πλέον μπορούμε να δούμε και τη σύγκριση του δικού μας σχεδιασμού, με αυτόν που παρουσιάζει το Μνημόνιο.

(Διαφάνεια 45) (animation 3)

-- Η πράσινη γραμμή δείχνει τις κυβερνητικές προβλέψεις για το έλλειμμα, όπως διατυπώνεται στο Μνημόνιο.

-- Και η μπλε γραμμή δείχνει την εξέλιξη του ελλείμματος, σύμφωνα με το δικό μας Σχέδιο.

(Διαφάνεια 46)

(animation 4)

Το ίδιο ισχύει εδώ και με την εξέλιξη του δημοσίου χρέους:

-- Η πράσινη γραμμή δείχνει τις κυβερνητικές προβλέψεις σύμφωνα με το Μνημόνιο.

-- Και η μπλε γραμμή την εξέλιξη του χρέους σύμφωνα με το δικό μας Σχέδιο.

Και νομίζω οι συγκρίσεις είναι εύγλωττες.

Το Σχέδιο της Νέας Δημοκρατίας δείχνει αποκλιμάκωση του ελλείμματος και του χρέους ταχύτερα και με λιγότερες θυσίες, γιατί το μείγμα πολιτικής είναι διαφορετικό. Και σωστότερο...

Τώρα, πλέον βλέπετε τη διαφορά.

Και καταλαβαίνετε ότι η επιλογή της κυβέρνησης και του Μνημονίου οδηγεί σε αδιέξοδο

ύφεσης και θυσιών χωρίς αντίκρισμα.

Ενώ η επιλογή που προσφέρει το Σχέδιό μας δίνει Προοπτική Ανάπτυξης και Ελπίδας.

Σας απάντησα τι θα κάναμε εμείς για την αντιμετώπιση της κρίσης.

Και σας έδειξα γιατί αυτό το Σχέδιο που σας παρουσίασα σήμερα προσφέρει πολύ καλύτερη προοπτική, απ' αυτήν που δίνει η Κυβέρνηση και το Μνημόνιο.

Βήμα-βήμα, με επιχειρήματα, με σχήματα, με κοστολογημένες προτάσεις, με θεμελιωμένους υπολογισμούς, χωρίς να αποφύγουμε τεχνικά στοιχεία, αλλά και χωρίς να παρασυρθούμε απ' αυτά και να χάσουμε την ουσία.

Που είναι η αναζήτηση ενός δρόμου πέρα από τα αδιέξοδα.

Του δρόμου της Ελπίδας.

Αυτό ακριβώς προσφέρει το Σχέδιο που παρουσιάσαμε σήμερα...

Κυρίες και κύριοι,

Η συζήτηση που πάει να ανοίξει στην Ελλάδα είναι μια απλή ηχώ της συζήτησης που γίνεται σήμερα σε όλο τον κόσμο.

Όπως γνωρίζετε, πριν λίγες μέρες στη Σύνοδο του G-20, δηλαδή των 20 πλουσιότερων χωρών του κόσμου, ακούστηκαν και οι δύο απόψεις που συγκρούονται κατά κάποιο τρόπο και στην Ελλάδα σήμερα.

-- Από την μία πλευρά εκείνοι που επιμένουν ότι πρέπει πρώτα να μειώσουμε τα ελλείμματα ακόμα και με κόστος με όλο και πιο βαθιά ύφεση.

-- Κι από την άλλη πλευρά, εκείνοι που επιμένουν ότι θα βγούμε από την κρίση και τα ελλείμματα με προτεραιότητα στην ανάκαμψη και την Ανάπτυξη.

* Την πρώτη άποψη την ξέρετε: Είναι αυτή που εκφράζεται από το Μνημόνιο και εκπροσωπείται από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ.

* Την άλλη άποψη την παρουσίασα σήμερα στη βασική της φιλοσοφία, στα βασικά της σημεία, εξειδικευμένα για την Ελλάδα.

Για την ακρίβεια, αυτό που παρουσίασα σήμερα είναι μια σύνθεση ανάμεσα στις δύο θεμελιακά διαφορετικές απόψεις.

-- Δεν υποστηρίζω ότι μπορούμε να βγούμε από την κρίση χωρίς θυσίες.

Άλλωστε, πολλά, διαρθρωτικά κυρίως μέτρα, τα στηρίζουμε.

-- Δεν υποστηρίζω ότι θα πρέπει να επιστρέψουμε εκεί που ήμασταν πριν και μας οδηγούσε με βεβαιότητα στην κρίση.

Δεν έχω κανένα πρόβλημα να αναγνωρίσω ότι πολλά απ' αυτά που προτείνω σήμερα, θα μπορούσε να τα κάνει η Νέα Δημοκρατία όταν κυβερνούσε αλλά δεν τα έκανε.

Αλλά σίγουρα δεν βγήκε να τάξει λεφτά σε όλους, όπως έκανε το ΠΑΣΟΚ.

Ούτε και σήμερα βγήκα να τάξω λεφτά.

Απλώς έδειξα ότι δεν αρκούν σκληρές θυσίες.

Πρέπει να πιάνουν και τόπο. Και να οδηγούν, πραγματικά, σε ανάταξη της Ελληνικής Οικονομίας.

Ο δρόμος του Μνημονίου οδηγεί σε περισσότερη ύφεση, σε επίμονα υψηλά ελλείμματα και σε υψηλότερη υπερχρέωση.

Το λέει, άλλωστε, σε πρόσφατη συνέντευξή του ο Πόλ Τόμσεν, επί κεφαλής της αντιπροσωπείας του ΔΝΤ στην Ελλάδα:

«Το παρόν οικονομικό πρόγραμμα - δηλαδή αυτό που περιέχεται στο Μνημόνιο - σχεδιάστηκε και εφαρμόζεται από την κυβέρνηση διαβουλευτικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Άρα είναι λάθος να αποκαλείται "πρόγραμμα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου"».

Άρα δεν ισχύει το επιχείρημα του «αναπόφευκτου καταναγκασμού» που ισχυρίζεται το ΠΑΣΟΚ. Δεν μας αναγκάζουν. Το επέλεξε η Κυβέρνηση.

Μας επέβαλαν στόχους, πράγματι: για τον περιορισμό του ελλείμματος. Αλλά το πώς θα επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί ήταν και κυβερνητική επιλογή.

Όπως δείξαμε ήταν η χειρότερη δυνατή επιλογή.

Πολύ κοντά στο ανέφικτο.

Και πολύ μακριά από το να αποτελεί βιώσιμη διέξοδο από την κρίση.

Το ΠΑΣΟΚ δεν είχε το θάρρος να πάρει ως κυβέρνηση πέντε μέτρα. Και τελικά αναγκάστηκε από τα πράγματα να πάρει πενήντα μέτρα, πολύ πιο επώδυνα, με το Μνημόνιο. Δηλαδή με ένα φάρμακο πιο επικίνδυνο, όπως δείξαμε, από την ίδια την

ασθένεια.

Το ΠΑΣΟΚ ξέρει να «μοιράζει» και να «μαζεύει».

Να μοιράζει υποσχέσεις ανέφικτες. Και να μαζεύει «φόρους», να επιβάλει θυσίες μάταιες.

Ξέρει να μοιράζει, ξέρει να μαζεύει, αλλά δεν ξέρει να παράγει.

Δεν μπορεί να παράγει λύσεις, δεν μπορεί να δείξει διέξοδο, δεν μπορεί να δημιουργήσει Ελπίδα.

Όποιος σπέρνει ανέμους, θερίζει θύελλες.

Κι όποιος κραυγάζει «λεφτά υπάρχουν», λίγο αργότερα κόβει τις συντάξεις των 700 ευρώ!

Εμείς δείξαμε από την αρχή ένα διαφορετικό δρόμο.

Και σήμερα τον παρουσιάσαμε και τον αναλύσαμε.

Δεν θα είχαμε καμία αντίρρηση να τον υιοθετήσει η κυβέρνηση.

Θα τη στηρίζαμε, μάλιστα.

Άλλωστε της τον υποδείξαμε εξ αρχής.

Επιμέναμε συνεχώς.

Και τη στηρίξαμε πριν κάνει τις ολέθριες επιλογές της με το Μνημόνιο.

Αλλά στο αδιέξοδο που οδηγεί δεν θα ακολουθήσουμε.

Άλλωστε το καταλαβαίνουν ήδη και πολλοί δικοί της, ότι πρόκειται για αδιέξοδο.

Κάποιοι θα αμφισβητήσουν εκείνο ή το άλλο σημείο του Σχεδίου μας.

Τώρα, όμως, ο Ελληνικός λαός γνωρίζει ότι υπάρχει άλλος δρόμος.

Ότι υπάρχει πολύ καλύτερος δρόμος...

Ως Οικονομολόγος μπορώ να συζητώ, όσο θέλετε, τις λεπτομέρειες εκείνου ή του άλλου σημείου.

Αλλά ως Πολιτικός οφείλω να χαράξω ένα δρόμο που βγάζει από το αδιέξοδο και να επιμείνω σε αυτόν.

Κι αυτό ακριβώς κάνω.

Αυτό ακριβώς θα συνεχίσω να κάνω.

Αυτό είναι το χρέος μου προς τον Ελληνικό λαό.

Κι αυτό ακριβώς έχει ανάγκη σήμερα - περισσότερο από κάθε άλλη φορά - ο Ελληνικός λαός.

Σας ευχαριστώ πολύ.